

פחד דוד

עלון שבועי בעניי פרשת שבוע

אשדוד: רח' האדמו"ר מבעלזא 43 טל. 08-8566233 פקס. 08-8521527
ירושלים: רח' בית וגן 8 טל. 02-6433605 פקס. 02-6433570

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומושה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורינו ורבינו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלוב"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוב"ן רבי חיים פינטו זיע"א

עלון מס' 568

משכיל לדוד

פרשת חוקת

שיחה שבועית לפרשת השבוע מאת מו"ר הגה"צ רבינו דוד חנניה פינטו שליט"א

השפעת הרחוב על מחנה ישראל

"וישלח משה מלאכים מקדש אל מלך אדום... נעברה נא בארצך"

(במדבר כ' י"ד, י"ז) מה ראה משה רבנו ע"ה להעביר את בני ישראל דווקא בתחומו של עשו הרשע, לשם מה הוצרך לעורר את רחמיו על בני ישראל בדברו עימו "כה אמר אחיך ישראל אתה ידעת את כל התלאה אשר מצאתנו", ובלבד שייתן לישראל לעבור בגבולו. האם אכן לא הייתה דרך אחרת לעבור בה? ובכלל, כיצד לא חשש משה רבנו ע"ה מההשפעה ההרסנית שתבוא בעקבות החיבור עם עשו הרשע, הרי בשעה שיעברו ישראל בתחומו וישהו במחיצתו, ייתכן וילמדו ממעשיו הרעים ומדרכיו הקלוקלות, והיאך לא נזהר משה מדבר זה? ועל אף הבקשות החוזרות ונשנות - לא אבה מלך אדום לתת לישראל לעבור בגבולו, ואף איים לצאת למלחמה נגדם ואמר "לא תעבר בי פן בחרב אצא לקראתך". וכותב רש"י; אתם מתגאים בקול שהורישכם אביכם "הקול קול יעקב" ואמרתם "ונצעק אל ה' וישמע קולנו", ואני אצא עליכם במוה שהורישני אבי "ועל חרבך תחיה". ומשה רבנו שוב מבקש ואומר לו "במסקלה נעלה ואם מימיך נשתה אני ומקיני ונתתי מכרם רק אין דבר ברגלי אעברה". ומפרש רש"י; אף על פי שיש בידנו מן לאכול ובאר לשתות, לא נשתה כמנו אלא נקנה מכם אוכל ומים להנאתכם. אך מלך אדום עומד איתן בדעתו "ויאמר לא תעבר ויצא אדום לקראתו בעם כבד וביד חזקה", כותב רש"י; בהבטחת זקנינו "והידיים ידי עשו". וכשראו בני ישראל שלא נותרה להם כל ברידה, מיד "ויט ישראל מעליו" שכביכול פחדו ממנו ונטו מדרכו אל דרך אחרת. וכדי להבין זאת, יש להתבונן מעט בתחילת הפרשה "זאת חקת התורה" (במדבר י"ט ב'). הכתוב מדבר על מצוות פרה אדומה שעליה אמר הקב"ה למשה "חוקה חקקתי גזירה גזרתי ואין לך רשות להרהר אחריה", לפי שהיא מצווה שלא נתגלו בה טעמיה ורמזיה ואף שלמה המלך החכם מכל אדם אמר "אמרת אהכמה והיא רחוקה ממני". אולם כאן מגלה לנו שלמה המלך ע"ה כי אין חכמה כחכמת התורה הקדושה, וכל החכמות המצויות בעולם הן כאין וכאפס לעומת חכמת תורתנו הקדושה, לפי שבשאר החכמות אמנם יש מהן תועלת, אך יש מהן גם נזק עד שההפסד מרובה מן הרווח. הנה לדוגמה חכמת הגרעין האטום שהומצאה, אומנם יש בה תועלת כיוון שניתן להפיק ממנו אנרגיה ושאר דברים מועילים לכלל האנושות, אולם יש בכוח המדע הזה גם להחריב עולם ומלואו בפרק זמן קצר ביותר. וכן ההתקדמות הטכנולוגית המצויה כיום, כגון האינטרנט והתקשורת הניידת, אשר יש בה תועלת רבה, אולם מאידך בכוחה גם להמיט אסון על האדם ולהפילו מבחינה

רוחנית לבאר שחת. ובוודאי ששלמה המלך החכם מכל אדם, היה בכוחו לייצר ולפתח את כל הידע הזה שהוזכר לעיל, אולם הוא מנע עצמו מכך מפני שידע את עוצמת הנזק העלול לצאת מכך. ולעומת זאת חכמת התורה הקדושה הינה חכמה שיש בה אך ורק תועלת וברכה לאדם ולכל העולם כולו. בחכמת התורה אין חלילה צד נזק או הפסד כלשהו, ולכן אמר עליה שלמה "אמרת אהכמה" לפי שהתורה הקדושה מתחילתה ועד סופה היא חכמה נפלאה ומביאה שפע של ברכה וטובה לכל הבריאה כולה, ועל ידה זוכה האדם להיות מקושר ומחובר לבורא העולם. ונראה לי לומר, שמשה רבנו ע"ה ביקש להראות לבני ישראל את ההבדל התהומי הזה ואת הפער העצום שיש בין תרבותם העדינה והחיובית של בני ישראל, לתרבותו הקלוקלת של עשו הרשע שהיא תרבות אדום. וכדי להדגיש את ההבדל ביניהם אמר משה כי רצוי מאוד שבני ישראל יתקרבו לתקופה קצרה לאדום ויעברו בגבולו, וכשיעמדו מולו, או אז יגלו את ההבדל העצום שביניהם ויבינו עד כמה תרבות ישראל מרוממת ומענדת את האדם, שהרי אין כוחם של ישראל אלא בפיהם בבחינת "הקול קול יעקב", דרך התורה והמצוות המלמדת דרך ארץ ומידות טובות. לעומת זאת כשיראו ישראל את זרעו של עשו, יבינו עד כמה הם הפסידו בזה שזנחו את דרך התורה והמצוות והיאך הדרדרו לשפלות נוראה, שהרי כל כוחם מושגת ומבוסס על חרב וחנית ועיקר תרבותם הוא מכח הזרוע. וזאת ביקש משה רבנו ע"ה ללמד לבני ישראל, ולכן רצה מאוד שיעברו בגבול עשו הרשע, וכך יראו ויקחו מוסר השכל - לאיזה הפסד עלול להגיע מי שזנח את דרך התורה והולך להרוות צמאונו מבורות נשברים אשר לא יכילו המים. אולם מלך אדום עמד בפרץ, ובשום אופן לא הסכים שישאר יעברו בגבולו לפי שהלכה היא בידוע- עשו שונא ליעקב. והטעם לדבר הוא מפני שעשוי יודע בתוך תוכו את האמת, ומבין שדרכם של ישראל היא הדרך הנכונה והאמיתית המובילה לחיים טובים ומאושרים. והוא יודע שמכיוון שדבק ישראל בתורה ובמצוות- לכן הם זכו להיות העם הנבחר, ואת זה היה קשה מאוד לעשוי לקבל ועל כן הוא שונא את ישראל. ועד היום הזה יודעים הגויים את האמת הצרופה ומבינים שעם ישראל הוא העם הנצחי והמובחר, ותרבות חייו שכל כולה בנויה על דרך התורה והמצוות- היא הדרך הנכונה. אולם קשה לגויים לנהל אורח חיים שכזה, ואין הם מסוגלים לאמץ לעצמם את הדרך הקדושה הזו לפי שהתורה מבקשת מן האדם לרסן את תאוותיו ולשלוט על יצריו, והם אינם יכולים לעמוד בזה ועל כן שנאתם לעם ישראל היא שנאה איומה.

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל ישלח הודעה לכתובת: p@hpinto.org.il

פרשת חוקת ל' סיון תשע"א

ירושלים	תל אביב	באר שבע
19:14	19:29	19:29
20:30	20:33	20:31
21:05	21:18	21:18

הדלקת נרות
מוצאי שבת
רבינו תם

הילולא דצדיקיא

- ל - רבי יום טוב ידיד הלוי
- א - רבי משה נג'ארה, מו"ס "לקח טוב"
- ב - רבי יוסף בן וואליד, מו"ס "שמו יוסף"
- ג - רבי שניאור קוטלר, ראש ישיבת ליקווד
- ד - רבי פנחס הלוי הורביץ מניקלשבורג, מו"ס "הפלאה"
- ה - רבי צאלח כהן זנגי
- ו - רבי חיים די לה רוזה, מו"ס "תורת חכם"

מעשה שהיה

כשהצבא לא יכול לעזור

**"וכל אשר יגע על פני
השדה בחלל חרב"**

במדבר יט. טז) מסירות
נפש וגבורה אפינו מאז
ומתמיד את זהותו של העם
היהודי, זה שנלחם למען כבוד
חלליו בגבורה עלאית, בכדי לה-
ביאם לקבר ישראל לבל יהיו מושלכים

כדומן על פני האדמה.

כזה הוא סיפורו של ר' משה קינן, רס"ר במיל', בספר "עם ישראל חי", סיפור
שאירע בזמן מלחמת לבנון השנייה: קרוב לסוף המלחמה, בקרב קשה במיוחד
שנערך שלושה קילומטרים בתוך לבנון, נהרגו ארבעה חיילים יהודיים, ולמעלה
מ-30 נפצעו. ר' משה קינן פיקד על כוח חילוץ של צנחנים, שהחזיר לישראל
את ההרוגים והפצועים וחלק מהציוד הרגיש. כשהמבצע הסתיים, הם גילו שה-

שאינו מאחור הרוג אחד.

זה היה ביום ראשון. הודיעו להם שהפסקת האש עם החיזבלה תיכנס לתוקף
ביום שני בשמונה בבוקר. נשאלו להם כמה שעות לחזור אל שטח הקרב ולהח-
זיר את חברים שנפל, כמו גם את כלי הנשק החשובים והתחמושת שנותרו מא-
חור. הדעות במחלקה היו חלוקות. כמה מהמפקדים חשבו שאין סיבה לחזור
לשטח. החיזבלה רק יושב ומחכה שכוח החילוץ יחזור כדי לירות בו. לא שווה
לסכן חיים של חיילים אחרים כדי להציל ציוד וחיל מת אחד. אבל הרוב החזיקו
בדעה שחייבים לחזור, לא משנה באיזה מחיר, כדי שאנשי החיזבלה לא ישבו
את הגופה ויקחו לעצמם את הציוד.

שלומי הסמוג"ר היה סקפטי לגבי המבצע, אבל ר' משה קינן האיץ את קצב
ההכנות. הוא דרש וקיבל ציוד מיוחד לראיית לילה, חיילי הנדסה שהוכשרו לנ-
טרל מוקשים, וכלב גישוש שיאתר את הגופה בקלות ובמהירות, משום שהמ-
שימה תהיה תחת אש חיזבלה.

מאוחר באותו לילה, קצת לפני שיצאו לדרך, התכנסו החיילים לתדרוך. ר' משה
הסביר שמטרת המבצע היא להביא את החייל ההרוג לקבר ישראל. "על חשי-
בות המבצע לא היה צריך לדבר", מספר ר' משה. "יכולתי לראות איך עיניהם
של החיילים נוצצות באמונה."

הוא סיכם את התדרוך: "אנחנו הולכים להביא חבר לקבר ישראל. הנשמה
הטהורה והנצחית שלו רואה ויודעת את מסירות הנפש שלכם. אנחנו, עם יש-
ראל, לא מפחדים מהחיזבלה. הם בדיוק כמו עמלק, שנלחמו עם בני ישראל
אחרי יציאת מצרים..."

"ר' משה המשיך וסיפר כיצד הוביל משה רבנו את צבא ישראל לניצחון. הוא
יש על הגבעה בשדה הקרב, וכאשר הרים את ידיו כלפי שמיא, עם ישראל
גבר. כשהוריד אותה, גבר האויב.

ספקן אחד מהמחלקה שאל, איך יכלו ידיו של משה לקבוע את תוצאות המלח-

מה. ור' משה הסביר שמשה רבנו סימן לחיילים: "הביטו למעלה אל האלוקים!
הקרב הגשמי חשוב, אבל כדי לנצח בקרב צריכים לשעבד את הלב לאבינו
שבשמים. כשישראל נושאים עיניהם למעלה ומוסרים את לבם לאביהם שב-
שמים, הם מנצחים. בעזרת ה', אנחנו נצא וננצח."

כשהם התחילו לנוע, הודיעו להם שאנשי החיזבלה איתרו את השטח המדויק
שאליו הם יוצאים, ולכן לא יוכלו לקחת איתם את הכלב. גם נביחה בודדת עלו-
לה לחשוף את נוכחותם.

בגדר הגבול, בירך ר' משה את חייליו בברכת הכהנים. "אני לא כהן, סיפר, אבל
הרגשתי כזאת אהבה עזה לחיילים האלה. באמת הרגשתי כאילו אני מברך את
הבנים שלי בליל שבת. לא חשבתי על המשפחה שלי. אסור לחשוב במלחמה
על המשפחה שלך. בשבילי, החיילים היו הילדים שלי..."

ר' משה עצר רגע, הרים את עיניו ונשא תפילה מעומק ליבו: "רבנו של עולם,
בבקשה תוכיח לכל החיילים במחלקה שאתה אוהב אותנו."

ברגע שנכנסו לתוך שטח לבנון, הבחין ר' משה מזוויית עינו במשהו שחוצה את
דרכו. זה היה חתול קטן ואפור, שהחל להתחכך ברגליו, למרות ניסיונותיו של
משה לסלק אותו בבעיטות. החתול המשיך ללוות אותם כשהם מעמיקים אל
תוך לבנון...

אחרי שעה של הליכה, דיווח התצפיתן על שתי צלליות במזרח. החיילים נשכבו
על הקרקע וכיוונו את הנשק לעבר המחבלים. ר' משה עמד לפתוח באש כשה-
חתול קפץ לצידו, מחכך בו את זנבו. ר' משה נרתע ואיבד לרגע את הריכוז. עד
שחזר לעצמו כעבור רגע והתכונן שוב לירות, זוהו שתי הצלליות כחיילי צה"ל!

החתול ליווה אותם בשלושת הקילומטרים שנותרו עד ליעד - אותה גבעה
שעליה נחה, אי שם בחשיכה, גופת החייל היהודי. אש חיזבלה הומטרה על כל
השטח. אפשר היה להריח את ריח המלחמה שעולה מהגבעה ולהבחין במרג-
מות הנטושות שנצצו לאור הירח. שלומי, שפיקד על הכוח, שלח אנשים לא-

סוף את הציוד. אחר קרא לכוח החילוץ של ר' משה לסרוק במהירות את הגב-
עה ולאתר את הגופה. בדיוק אז, נחתה פצצת חיזבלה ליד הגבעה. בלי להירתע,
טיפסו שלושת החיילים הנחושים על הגבעה, זה לצד זה, והחלו סורקים אותה
בקפידה. בשלב כלשהו קרא אחד מהם, "נראה לי שמצאתי משהו!" הם עצרו

וראו את החתול עומד ליד קסדה ישראלית. ר' משה לחש, "כנראה כאן בדיוק
הוא נפל". הם התחילו לסרוק את הקרקע בידיהם, אבל כל מה שמצאו היה
שרידי רימונים ורסיסים מהקרב. ואז ראה ר' משה שוב את החתול. "פתאום,

במרחק שני מטר, ראינו שהחתול מנסה לגרור משהו. התקרבו וראינו שהח-
תול עומד ליד החייל שאנחנו מחפשים." הם העבירו את הגופה לתחתית הג-
בעה ופנו דרומה. בדרכם חזרה העביר משה קריאה בקשר: "הולך איתנו חתול
קטן שעזר לנו למצוא את מה שחיפשנו. אל תגרשו אותו". אבל, כאשר הפנה

שוב את מבטו לאחור, גילה שהחתול נעלם. בדרך חזרה אל הגבול, כרע אחד
החיילים ליד ר' משה ולחש לו "ראית? הצבא לא יכול לעזור לנו עם כלב גישוש,
אז אלוקים שלח לנו חתול גישוש."

חוד הפרשה

תולה ארץ על בלימה נצור לשונך

ינצל מדין של מעלה

1. מה היה תפקידו של אלעזר הכהן?
2. מנין למדנו שלא יהיה המוחל אכזרי מלמחול?

ידע האדם, שכל זמן שלא נבחר לו היטב על פי דין, שהדבור שעומד להוציא מפיו איננו בכלל לשון הרע
או רכילות או מחלוקת, ימנע מלאמרו. ואפלו היצר מפתהו שיש בדבר זה צד מצוה ויזכה לעולם הבא,
אל ישמע לו, כי באופן זה בודאי ינצל מדין של מעלה. כי אפילו לא היה הדין עמו, וישאלוהו למעלה:
"מדוע לא גנית את פלוני בענין פלוני? והלא היה בדבר צד מצוה?" יוכל להשיב: "אצלי היה ספק, על
כן נהגתי לפי הכלל: 'שב ואל תעשה עדיף'". אולם, אם יגנה את פלוני, או יעשה מחלוקת עמו מספק,
שהיצר מפתהו שיש בדבר צד מצוה, לא יוכל להשיב שמחמת ספק דבר, דמחמת ספק לא היה לו לדבר.
("חובת השמירה")

מאוצרו של מורנו ורבנו הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

מן האוצר

כל מה שזכו ישראל - בזכות האבות

"באר חפרוה שרים"

שרים אלו - אמרו

רבתינו ז"ל (תנחומא

חקת כא). שנרמז כאן זכות

האבות הקדושים שהם נקראו

"שרים". לומר לך שבני ישראל ידעו

לתלות את זכות השירה בזכות האבות.

וכאן יש מקום לשואל לבוא ולשאול, וכי הבאר הזה חפר אותנו

אדם, הרי באר זו של אבן היתה ולא חפירה בקרקע, ומה היא כוונת השירה "באר

חפרוה שרים"? אלא העניין הוא כי בשירה זו רמזו בני ישראל שלא זכו לנבואה

אלא על ידי זכותו של משה רבינו, שלימד אותם להיות עמלים עליה. והבאר

הזאת כבר חפרה והכין אותה משה רבינו על ידי משענתו, כלומר עזרתו וסיועו.

והיכן? אצל באר ראשונה, אצל הים שהוא לימד שירה והודאה על הנס אצל

המים. ויש לנו לדעת עוד כי הטעם שמשה לא חזר על שירת הים בספר "משנה

תורה", לפי שאמר בתוך השירה (שמות טו, יז) "תביאמו ותטעמו בהר נחלתך".

הואיל ונגזרה עליו גזירה שלא יכנס לארץ, מתיירא היה שמוא יתיאשו ישראל

ויאמרו, ומה הוא עצמו לא נכנס, על אחת כמה וכמה שאין אנו נכנסים. לפיכך

לא חזר ואמר "תביאמו ותטעמו", כדי שלא לבלבל את ישראל.

ובאמת לא יצא שקר מפיו חס ושלום, וכענין שאמרו בגמרא (ב"ב קט, ב) "ניבא

ולא ידע מה ניבא". "תביאנו" לא נאמר אלא "תביאמו", רמז, שהוא עצמו אינו

עתיד להיות נכנס.

מכל מקום רמז להם משה את השירה בלשון נסתר, ואמר (דברים ג, כג) "ואתחנן

אל ד' בעת ההיא לאמר". וצריך להבין שהרי לא מצינו בשום מקום שהתחנן

משה אל ד' בעת ההיא, אלא נתכוין משה כנגד מה שאמר בשירת הים "תביאמו

ותטעמו", וכיון שנגזרה גזירה שלא יכנס לארץ ישראל אמר לו המקום, "רב לך

אל תוסף דבר אלי עוד". לפיכך לא חזר על השירה כדי שלא לעבור על דברי

הקב"ה שאמר לו רב לך אל תוסף, ולא הזכירה אלא ברמז: "ואתחנן" בגימטריא

כמנין "שירה". לפי שהתחנן בשירת הים שיזכה ליכנס לארץ.

מן המעיין

בכל מחלה טבעית והיה קרוב

למיתה, אם נשך אותו נחש

והביט אל נחש הנחושת, היה

מתרפא ושב לבוריו.

נמצא שאיש כזה היה שמח

אילו נשך אותו נחש.

לכך נאמר "והיה כל הנשוך",

"והיה" לשון שמחה, ולא "ויהי"

המבטא לשון צער.

"וכל כלי פתוח אשר אין צמיד פתיל עליו טמא הוא". (יט. טו)

מרגלא בפומיה של בעל ה"פלא יועץ" רבי אליעזר פאפו זצ"ל, לפרש פסוק זה

בדרך הדרוש:

"וכל כלי פתוח". כלי פתוח - היינו פיו של האדם. אם הוא פתוח תמיד ומדבר

בפיו לשון הרע או דיבורים אסורים וכאלו שאינם לצורך, בבחינת "כלי פתוח

אשר אין צמיד פתיל עליו" - אין עליו את הגדרים והסייגים לשמירת הפה והל'

שון - הרי שהתורה הקדושה מעידה על תוכנו: "טמא הוא"...

"ונצעק אל ה' וישמע קולנו וישלח מלאך ויוציאנו ממצרים"

(כ. טו) משה, העניו מכל האדם, בא ומתפאר לפני מלך אדום וקורא לעצמו

"מלאך"? רבי זלמן סורוצקין, בעל ה"אזנים לתורה",

מיישב זאת ע"פ מעשה שסיפר הג"ר אליעזר גורדון, אודות הגאון הנודע רבי

אבלי פוסובול, שיצא יום אחד לשוח מחוץ לעיר, וראה כפרי אחד מנהיג עגלה

הרתומה לסוס, ופרה קשורה אליה. הגאון הזהירו כי דבר זה אסור על פי דין

תורה, אך הכפרי לא נשמע אליו. שוב ניסה להסביר לו את חומר האיסור, וגם

זה לא הועיל.

או אז פנה אליו ר' אבלי ואמר, הידעת מי אני ומי הוא המדבר אליך, אני הוא הרב

היותר גדול שבויילנא, ושמי הולך בכל המדינות, תיכף כשאשוב לוילנא אכריז

עליך נידוי ושמתא. הכפרי נבהל, התיר את הפרה מהעגלה, ואחז הרצועה בידו.

הרי לנו דוגמא לגאון וצדיק שלבש גאות והתפאר לפני הכפרי, כי הוא גדול

הדור, וזאת כדי להניאו מעבירה. כיצא בזה ניתן לפרש דברי משה למלך אדום,

כי כיון שביקש להטיל עליו אימה,

למען יתיר להם לעבור בגבולו, לכך התפאר לפניו כי הוא ה"מלאך" אשר שלחו

ה' להוציא את ישראל ממצרים.

"והיה כל הנשוך וראה אותו וחי" (כא. ח)

כל מקום שנאמר בו "והיה" - הוא לשון שמחה. ושמחה כאן מה עושה?

דייק רבי מאיר שמחה הכהן מודינסקי: "כל הנשוך" דייקא, אף מי שהיה חולה

"והיה כל הנשוך וראה אותו וחי" (כא. ח)

פסוק זה נתפרש בדרך רמז בספר "אבני השהם":

"והיה כל הנשוך" - מעצת היצר הרע ומתחבולותיו.

"וראה" - ר"ת: "ועכשיו רודף אחרי המצוות".

"אתו" - ר"ת: "אשריו ומתקבלת תשובתו".

"וחי" - ר"ת: "ובתורה יהגה חכמה".

אור הזוהר

"היא הבאר אשר אמר ה' למשה אסף את העם ואתנה להם

מים". (כא. טז)

ואם תאמר; כיצד יכלו כולם לשתות ממנה?

אלא, ממנה יצאו שלשה עשר נחלים ומקור הבאר התמלא ויצא על הצדדים. וכך

עשו ישראל בשעה שחננו והיו צריכים למים,

עמדו עליה ואמרו שירה.

ומה אמרו?

'עלי באר ענו לה' העלי מימך להוציא מים לכולם ולהשקות ממך. וכך אמרו

שבחה של הבאר 'באר חפרוה שרים כרוה נדיבי עם'.

דבר אמת היו אומרים וכך הוא.

(חקת קפג:)

בדרך אבות

ממעשיהם של צדיקים

מילה נכונה במקום הנכון

כך מגלה הגאון רבי אליהו זצ"ל בפירושו לספר משלי, על הפסוק (יב. כה) "דאגה בלב איש ישחנה ודבר טוב ישמחה": "כאשר אדם בדאגה, הדאגה משפילה את הלב, אך מי שבא ומדבר אליו דברים טובים ותנחומים, ישמחו הדברים את לבו".

שוויו של לב נשבר

פעם ציוה החוזה מלובלין את תלמידו כ"ק אדמו"ר רבי שלום מבעלז זצ"ל לעמוד בקצה בית המדרש אצל התנור, שמה נהגו לשהות האנשים הדלים ופשוטי העם. הלך הרבי, נעמד ליד התנור והקשיב לשיחת האנשים שהשיחו את מר לבם איש לרעהו.

שמע רבי שלום כי האנשים מתאוננים בהתמרמרות רבה ומביעים זה בפני זה את דאגתם העמוקה וצערם הגדול על כך שהתאמצו וטרחו מאוד כדי לבוא ממרחקים אל הצדיק ולהסתופף בצלו, אך הם שבים הביתה בידיים ריקות מבלי להרגיש התעלות...

ירד רבי שלום לרוחם, והבין כי למענם שלחו החוזה מלובלין אצל התנור כדי שיעודד אותם. פנה אליהם ואמר כדברים האלה:

"הידעתם, פעם הביאו לפני בית דין של מעלה את זכויותיהם של ישראל, צדקה, הכנסת אורחים, גמילות חסדים והכנסת כלה. נזדרזו השטן והביא מבין אומות העולם מעשים דומים, כי מצא בקרב הגויים כמה וכמה גומלי חסד ומכניסי אורחים. התעורר המלאך, סניגורם של ישראל, והביא לבבות נשברים אשר הכריעו לזכות את כף המאזנים שלנו, כי השטן לא היה מסוגל להביא כמוהו מבין הגויים..."

"ולמה ספרתי זאת לכם" - הוסיף הרבי - "כדי שתדעו כמה ספון וחביב לפני רבוננו של עולם יהודי בעל לב נשבר, גם כשה ערטילאי מכל מעשים ומדריגות. וכן כתוב "לב נשבר ונדכה אלוקים לא תבזה" אפילו באדם הראוי שיבזו אותו"

בשעתו הקשה של אהרן הכהן, כשהוא מתודע לסיוס תפקידו בעולם הזה ככהן המשרת לפני ולפנים, מצווה הקב"ה את משה רבינו ואומר לו "קח את אהרן ואת אלעזר בנו" (במדבר. כ. כה).

להיכן אמור משה לקחת את אהרן לא התפרש

בכתוב, אולם רש"י מעמיד דברים על מכונם ומפרש:

"קח את אהרן - בדברי נחומים. אמור לו אשריך שתראה כתרך נתן לבנך מה שאין אני זכאי לכך".

גם בשעה שבה שרשרת הכהונה עומדת להימסר מדור לדור, בשעה שהרגשות גואים, הלב הטהור שהיה כמה להסתופף בחצרות בית ה', בעבודת הקודש היומיומית, מנחה הקב"ה את משה וסולל לבניו דרך צרופה בעבודת המדות - דווקא בשעה זו, מוטלת עליך החובה לפייס ולנחם, לקחת אותו בדברים המתיישבים על הלב באושר הרב הטמון בכך שכתרו נתון לבניו אחריו. כמה עלינו ללמוד מהנהגה זו של בורא העולם,

כאשר הנהגה זו מחייבת אותנו, מתוך חובת ההתדבקות במדותיו וההליכה בדרכיו של הקב"ה, לעודד לחזק ולנחם את חברנו בשעה שאנו רואים אותו כשהוא דואג או מצטער.

ובפרט כאשר הדבר מצוי עם בני הבית, בשעה שאי מי רוגז או מתרעם על מאורע שהסעיר את רוחו. מי שמדבק במידותיו של השי"ת, יודע לנכון מה תפקידו באותם רגעים, לעודד לשמח ולנחם.

אנשי אמונה תולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

נעלי הצדיק הביאו פרנסה...

יהודי אחד סיפר למו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א, סיפור מדהים שקרה עם הסבא שלו שהיה דיין והתפרנס מכך. פעם אחת הוא יצא לנהר ולא העלה דגים בחכתו. בצר לו בא אל רבי חיים פינטו זיע"א ואמר לו שהיום הוא לא הצליח למצוא דגים. הביט בו הצדיק לרגע, שלף את נעליו ונתנם לדיין ואמר לו: "טול את הנעליים הללו ושים אותם בים ותדוג הרבה דגים". יצא הדיין מלפני הצדיק ונעליו בידו ועשה מה שציוה עליו. כיון שנתן את נעליו של הצדיק בתוך הים מיד יצאו הדגים לקראתו ומילאו את מצודתו, עד שלא היה יכול לשאת אותה.

בערב נכנס הדיין אל הצדיק וסל מלא דגים מתנה בידו, וסיפר לו את כל הענין הנפלא. סירב הצדיק ליטול מן הדיין כלום והחזיר לו את הסל ואמר: "הדגים הללו שלך הם ואי אפשר ליטול ממך כלום".

המורם ממעשה נורא זה: רבי חיים פינטו זיע"א היה כמו אבא לכל אחד ואחד, וכל מי שהיתה לו בעיה ראה זאת הצדיק כאילו היתה זאת הבעיה שלו. הבה נתאר לעצמינו דיין שיש לו בעיה כגון זו, והוא הולך אל שכינו ומספר לו

שאינו לו דגים. מה יעשה השכן? יאמר לו: וכי מה אתה רוצה ממני, כלום אני יכול לעזור לך שתמצא דגים.

לא כן רבי חיים פינטו זיע"א, הוא היה כמו אבא שהיו הבריות באים ומתלוננים אצלו ושופכים את לבם לפניו כבן לפני אביו.

אלמלי היה קורה סיפור כזה היום, היו הבריות חושבים; מה כבר יכולים הנעליים הללו לעזור, שמא שמעת מימך שיהיו נעליים מושכים דגים? אילו נתתי את נעליי לדיין שיתן אותם לים, מסתמא היו הדגים בורחים מן הריח, ואילו נעליו של הצדיק קירבו את כל הדגים.

זאת כוחה של אמונה פשוטה שהיתה לאנשים בצדיק, הצדיק שולף את מנעליו ונותן לדיין והלה לא חשב כלום. וכל כך למה, בשביל שהאמונת חכמים שלו היתה כל כך חזקה, ואם הצדיק אמר כך, כך יהיה. והוא כדרך שאמרו חז"ל (תענית כה.) מי שאמר לשמן וידלוק הוא יאמר לחומץ וידלוק. כך חיו פעם היהודים עם אמונה פשוטה. כשמעתי סיפור זה,

סח לנו מו"ר שליט"א "הדבר חזק מאוד את האמונה שלי, וזאת היתה הצידה שלי, צידה של אמונה שלא מצאתי אותה בכל מקום".